

Bloemrijke weilanden, beekjes met loopplanken en akkers: wandelroute Oldenaller is een heus klompenpad.

tekst en foto's **Louël de Jong**

Het boerenland en kasteelbos ontluiken

Als het spookte op de Zuiderzee, kwam het water tot aan landgoed Oldenaller. Nederland was in die tijd sowieso ontzettend nat. Eén groot moeras eigenlijk. Zeker ook dit gebied tussen Putten, Nijkerk en Voorthuizen, waar men vanaf de herfst al wegzakte in de modder. Maar omdat het landschap glooit en golft, kon kasteel Oldenaller, aanvankelijk een boerenhuis, in 1655 worden gebouwd op een relatief hoge plek. Een strategisch punt, omdat aan de andere kant de Veluwe op de loer lag: een woeste vlakte, waar het zand alle kanten op stook.

Boswachter Wilco Zwaneveld van Natuurmonumenten kent dit gebied als z'n broekzak en praat met enthousiasme. Toch: "Tegenwoordig maken we ons zorgen om de droogte. Die

heeft gevolgen voor de planten en dieren. Toen ik hier drie jaar geleden kwam, vanuit een ander gebied, miste ik de geelgors (zangvogel) en ringslang, twee diersoorten die present horen te zijn rond de Veluwe. Ik vertel het graag zo: dit oude landgoed is een ontzettend mooi 'huis' met mooie 'kamers', maar die waren nogal leeg. We zijn ze nu weer aan het 'stofferen'." Wat betekent: terugbrengen in de oude staat. Met weer bomenrijen en houtwallen, kleinschaliger landbouw op de pachtboerderijen en deels natte graslanden. Gevolg: weides met kruiden en bloemen, meer insecten, meer vogels, een rijker leven.

Wat te verwachten van een klompenpad? Dat voorziet in sappige weilanden, een paar

houten klaphekken, knotwilgen, wapperende wasjes in boomgaarden, dat werk. En precies daarmee word je op deze route beloond. Het is voorjaar, het fluitenkruid staat nog niet tot aan de knieën, toch is dit wandelen in het Hollandse land. Met als kers op de taart een kasteelbos. Ik start bij De Zoete Inval, loop een klein stukje langs de weg en zie al snel het eerste

wegwijspaaltje, een klompje, naast de sloot. Via een loopplank is daar al meteen een historisch stukje natuur, De Heihoef, met (deels natte) heidevelden, den-nenbomen en een schaapskooi. Roofvogels, vooral buizerds, cirkelen hoog, vogelaars turen vanaf het onverharde pad door hun verrekijkers.

AKKERS

Een lichte mestgeur kondigt na enkele kilometers het volgende, heel andere, landschap aan: omgeploegde akkers en weilanden. Het enige geluid komt hier van gakkende ganzen, zingende vogels en in de verte een tractor. Je loopt dwars door het boerenland, langs zacht stromende beekjes en houtwallen. Deze aarden wallen, een soort >>

Klaphekken, knotwilgen en wapperende wasjes

>> dijkjes, zijn begroeid met bomen en struiken en worden van oudsher gebruikt om akkers te beschermen en vee binnen de weides te houden. In de verte verspreid wat boerderijen met namen als Hoeve Ruimzicht.

In 1972 verkocht de laatste adellijke eigenaar, jonkheer Boreel van Oldenaller, dit ruim vierhonderd hectare grote landgoed aan Natuurmonumenten. Inclusief kasteel en boerderijen, waarmee de eenheid bewaard bleef. En zo kan het dat Zwaneveld en zijn collega's nu in gesprek zijn met hun pachters over een andere manier van landbouw. Minder intensief, met minder dieren, minder maaien en minder mest op de percelen. Ook weer om die oorspronkelijke natuur grotendeels terug te krijgen. Ja, dat levert minder op, daarom wordt ook nagedacht

KLOMPENPAD OLDENALLER

Landgoed Oldenaller ligt in de Gelderse Vallei, op de grens van de Veluwe en het polderland langs het Veluwe-meer. Klompepad Oldenaller (8 kilometer) gaat door het **buitengebied van Putten**, op en rond het landgoed. Startpunt: De Zoete Inval (terras met zelfbediening), Broekermolenweg 5, Putten natuurmonumenten.nl/natuurgebieden/oldenaller

Klompepad zijn mooie wandelroutes over boerenland in Utrecht en Gelderland. Zie ook: klompepad.nl

Mei is misschien wel de mooiste tijd op het landgoed

over landgoedwinkels waar de boeren hun eigen producten kunnen verkopen. Zover is het nog niet. Toch oogt het hier authentiek, met als enige flamboyante verrassing een zoemende robotmaaier in een boomgaardje langs het pad.

Mei is misschien wel de mooiste tijd op het landgoed volgens de boswachter. Met straks de eerste orchideeën, pinksterbloemen, bloemrijk grasland, jonge reeën en een zee van boshyacinten rond het kasteel waar nu nog de laatste narcissen bloeien.

PRIVÉKASTEEL

Dat mooie, bescheiden kasteeltje, privé bewoond, komt in zicht na het spoor en een weg te zijn overgestoken. Ingetogen en imposant tegelijk, in de stijl van het Hollands classicisme en waarschijnlijk ontworpen door Jacob van Campen, architect van onder meer het Mauritshuis. Eromheen legde Karel George Zocher (uit de bekende tuinar-

chitectenfamilie) in de negentiende eeuw het park aan, met vijvers en slingerpaden. Vanuit hoge bomen klinken haast tropische vogelgeluiden. Het blijken de jongen van de reigerskolonie die hier al lange tijd een broedplaats heeft; ooit was dit kasteelbos het eerste geboomte waar reigers konden neerstrijken vanaf de Zuiderzee.

Via de oprijlaan gaat het pad terug naar het startpunt. Aan de eiken hangen rijen nestkastjes om koolmezen te lokken en zo op natuurlijke wijze de eikenprocessierups te stoppen. Dan schittert rechts nog even de mooie Schuitenbeek, met daarin een aantal vistrappen om vissen langs de stuw te krijgen. Terug bij de bloeiende magnolia op de parkeerplaats is er na tweeënhalve uur lopen nauwelijks vermoeidheid. Zwaneveld: "Zien dat de natuur zich ontplooit en tegelijk weer enigszins terug kan naar hoe het was, dat is ware schoonheid. Dat geeft levenslust." <<

